

PETER GOTTHARDT
MEJSE OG RAVN
1 · BJØRNEKONGEN

Illustreret af
Herman Ditte

KAPITEL 1

På et slot et sted i et fjernt land sad en kvinde med en kongekrone i skødet. Hun drejede kronen i hænderne og kærtegnede det blanke guld. Så løftede hun kronen med et triumferende smil og satte den på hovedet.

I en smedje et sted i en lille by havde en dreng travlt med at hjælpe sin far. Med en stor tang holdt drengen fast i en rødglødende hestesko, som smeden hamrede løs på.

Og et sted på landevejen gik en pige med bare ben. Blæsten ruskede i hendes mørke, krøllede hår og den lappede kjole, hun havde på. Hun gik uden et bestemt mål. Hun havde ikke noget hjem, og der var ingen, der ventede på hende et sted.

Pigen hed Mejse. Hun havde gået hele dagen uden at få mad. Nu var hun træt i benene, og hendes mave knurrede af sult. Da hun fik øje på en række huse i det fjerne, satte hun farten op.

Jeg kan sikkert tigge lidt mad i den by, tænkte hun. Og måske finde et sted at sove.

Hun så sig nysgerrigt om, da hun nåede frem. På hovedgaden var der liv og travlhed. En skomager solgte sko og støvler fra en åben bod uden for sit værksted. Inde fra smedjen lød der klingende hammerslag. På en bænk foran kroen sad et par mænd med store ølkrus.

Og fra en bagerbod kom duften af nybagt brød drivende.

Mejse stoppede op. En bagerkone var ved at lægge varer frem på et langt bord ude i det fri.

Mejse stirrede på de fristende stabler af brød og boller. Hun prøvede at tage mod til sig og bede om noget at stille sulten med.

Så fik konen øje på hende.

”Hvad står du dér og glør for? Hvis du ikke har penge at købe for, så forsvind. Du skal ikke tro, du får fyldt din tiggerpose her.”

Dumme kælling! tænkte Mejse og gik videre.

I det samme kom to kvinder med indkøbskurve over armen. De stoppede for at se på varerne, og bagerkonen vendte sig mod dem med et stort smil.

Mejse greb øjeblikkelig chancen. Lydløs som en mus løb hun tilbage, snappede et brød og stak af. Det gik så hurtigt, at konen ikke opdagede det.

Mejse stillede sig i en lille gyde og proppede munden fuld af brød. Resten stak hun i den lærredspose, hun havde i en rem over skulderen. Så gik hun videre hen til byens torv. Her var en flok tilskuere ved at samle sig på den åbne plads mellem husene.

”Kom og se!” råbte en ung fyr. ”En dansebjørn!”

Midt på torvet stod en omrejsende gøgler med sin bjørn. Han styrede den med en jernkæde, der sad fast i en ring i bjørnens nøgne snude.

Hans kone begyndte at spille på en jamrende violin.

”Op at stå!” kommanderede manden. ”Vis det ærede publikum, hvor elegant du kan danse!”

Han trak hårdt opad i kæden for at få bjørnen til at rejse sig. Den gryntede af smerte og kom langsomt på bagbenene. Så svajede den frem og tilbage for at holde balancen, mens konen filede løs på sin violin. Hver gang bjørnen forsøgte at komme ned på alle fire, fik den et slag med mandens kæp.

”Se, hvor fint bamsefar kan holde takten!” råbte han.

Tilskuerne lo og klappede. Men Mejse havde tårer i øjnene. Det var, som om slagene ramte hende selv.

Hun kunne ikke holde ud at se, hvordan den hjælpeløse bjørn blev mishandlet. Hun banede sig vej gennem tilskuerne og løb hen til gøgleren.

”Hvordan kan du være så ond ved det stakkels dyr?” råbte hun.

Gøgleren så forbløffet på hende.

”Hvad rager det dig? Og se at komme væk, inden det vilddyr får fat i dig. De kæber kan kvase dit hoved så let som et råddent æble.”

Tilskuerne var også utilfredse med afbrydelsen.

”Flyt dig!” råbte et par af dem. ”Du står i vejen.”

Mejse vendte sig om mod dem.

”Kan I ikke se, at det er synd for bjørnen?”

”Skrub så af!” råbte et helt kor af stemmer. ”Det er bjørnen, vi vil se – ikke dig.”

Gøgleren løftede sin kæp og lod den suse ned mod Mejses hoved. Hun sprang til side og løb væk. Men hun blev ved at se den hjælpeløse bjørn for sig.

De er ligeglade med den, tænkte hun. Det er jeg ikke. Men hvad kan jeg gøre?

Så slog det hende.

Jeg vil befri den, tænkte hun. Lige så snart jeg får en chance for det.

Hun tørrede sine tårer og satte sig i et hjørne af torvet. Her spiste hun sit brød, mens hun holdt øje med bjørnen og gøglerne.

Hun var i lidt bedre humør, nu hvor hun havde besluttet at hjælpe bjørnen. Nu måtte hun bare vente på det rigtige øjeblik.

Lidt efter midnat listede Mejse om til bagsiden af kroen. Der var stille og mørkt inde bag ruderne. De sidste gæster var gået hjem.

Til kroen hørte der en stald, hvor de rejsende kunne sætte deres heste. Bag stalden lå et skur til hø og halm, hvor gøglerne havde fået lov til at overnatte med deres bjørn. Det havde Mejse opdaget tidligere på aftenen, da hun var fulgt efter dem henne fra torvet.

Hun havde siddet længe i en skjult krog bag skuret og ventet, til hun var sikker på, at gøglerne var faldet i søvn.

Men nu skulle det være. Forsigtigt åbnede hun døren og listede ind i skuret. Gøgleren og hans kone lå i høet og snorkede tungt i en tyk dunst af brændevin.

Men der var også en anden lugt – en skarp lugt af rovdyr. Den kom fra bjørnen, der lå på et lag halm bagest i skuret. Dyrets lænke var viklet rundt om en bjælke og bundet fast med et stykke reb.

Bjørnen lå og sov med hovedet på forpoterne. Munden stod halvvejs åben, så de store hjørnetænder var blottet.

Mejse kunne ikke lade være med at stirre på tænderne og de lange kløer.

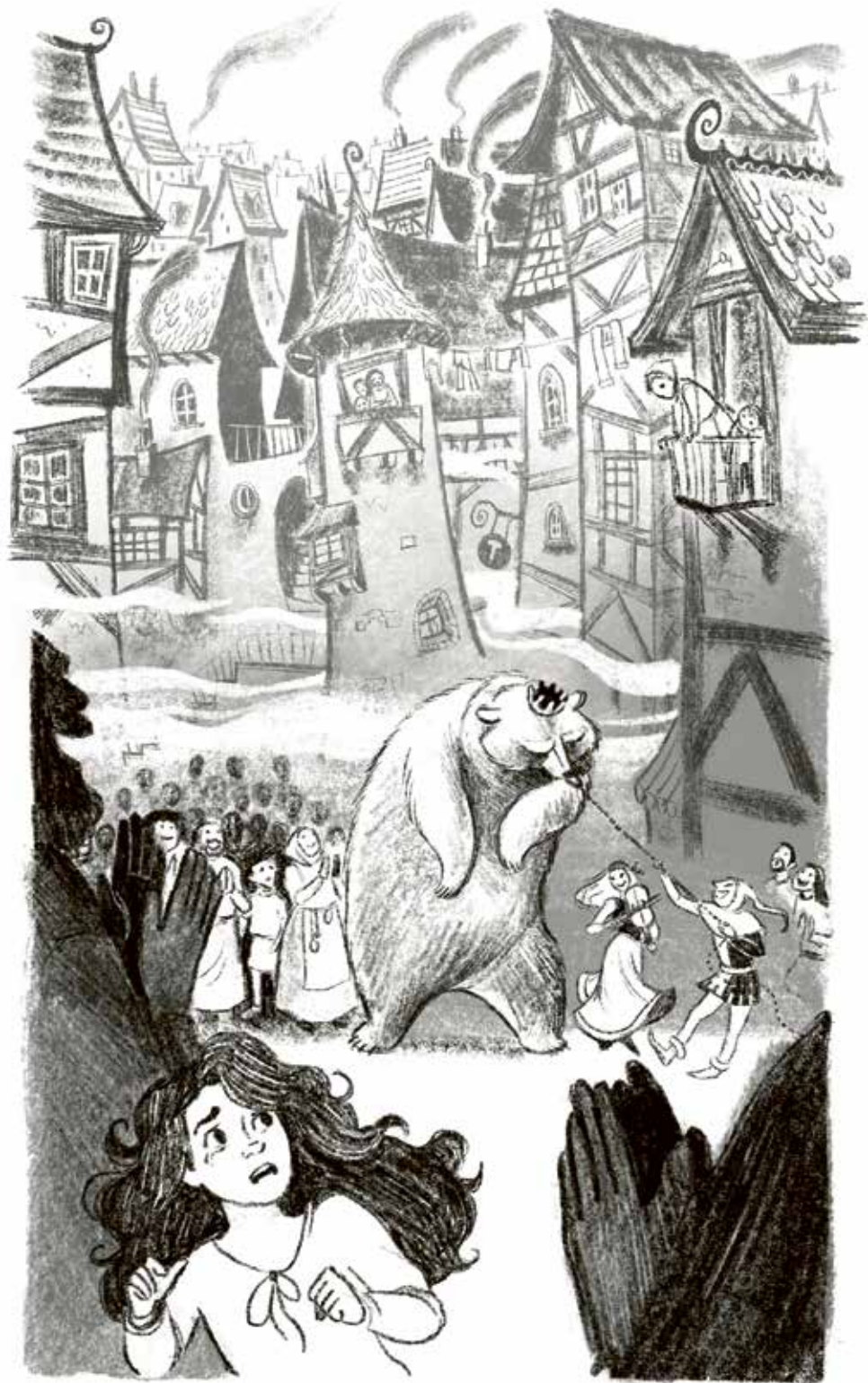
Hvad, hvis den overfalder mig, så snart jeg slipper den løs? tænkte hun. Den hader sikkert alle mennesker. Jeg ... jeg tør ikke.

I det samme åbnede bjørnen sine øjne.

Deres blikke mødtes. Det var, som om bjørnen så dybt ind i Mejses sjæl.

Frygten slap sit tag i hende. Hun satte sig i halmen foran bjørnen. Den blev ved at se roligt og opmærksomt på hende.

”Du ser så rar ud,” hviskede hun. ”Er du også det?”

Bjørnen løftede hovedet og sænkede det igen. Det så næsten ud, som om den nikkede.

Jeg bliver siddende lidt endnu, tænkte Mejse. Så kan bjørnen vænne sig til mig.

I det samme rørte gøgleren på sig og mumlede i søvne.

Det gav et sæt i Mejse.

Vi må væk, inden han vågner! tænkte hun og rejste sig.

Med rystende hænder bandt hun rebet op. Kæden raslede svagt, og bjørnen løftede hovedet.

Bare den nu ikke giver sig til at brumme! tænkte Mejse.

Hun lagde fingeren for munden for at vise bjørnen, at den skulle være stille. Så vikledede hun kæden fri og trak forsigtigt i den. Bjørnen rejste sig lydigt og luntede med ud i det fri.

Så kom vi så langt, tænkte Mejse lettet, da de stod uden for kroen. Men hvad nu? Hvad stiller jeg op med bjørnen? Allerførst skal den ring i snuden fjernes. Den må gøre frygtelig ondt.

Jernringen var gjort fast i det bløde stykke mellem bjørnens næsebor. Mejse gøs, da hun så, at ringen var mørk af indtørret blod.

Smedjen! tænkte hun. Der må være noget værktøj.

”Kom, bamsebjørn,” hviskede hun. ”Så skal du få den væmmelige ring af.”

Bjørnen fulgte stadig villigt med. Man skulle næsten tro, den forstår mig, tænkte Mejse. Bare vi nu ikke møder nogen!

Men gaden var øde. Alle lå trygt og sov bag lukkede døre og skodder. På sine bare fødder gik Mejse lydløst hen ad gadens glatte brosten. Bag hende luntede den store bjørn lige så lydløst af sted på sine brede labber.

Månen lyste ned i den smalle gade. Og på den blanke hestesko, der hang over en af dørene.

Mejse genkendte smedjen og tog forsigtigt i dørhåndtaget. Døren var ikke låst, og Mejse smuttede ind sammen med bjørnen.

Der var stadig liv i gløderne på ildstedet. I det svage, røde lysskær fik Mejse øje på en lygte, der hang på væggen. Hun tændte den og så sig om i smedjen.

Langs den ene væg var der stabler af råjern og sække med trækul. En dør i bagvæggen førte ind til smedefamiliens bolig. Og på væggen bag essen hang smedens værktøj – hamre, file og tænger i alle størrelser.

Mejse valgte en stor bidetang med kæber af hærdet stål.

”Hør godt efter, bamsebjørn. Du skal stå helt stille nu, ikke?”

Bjørnen løftede hovedet, så Mejse lettere kunne komme til. Hun prøvede at klippe ringen over, men hun havde svært ved at styre den store tang.

I det samme blev døren i bagvæggen åbnet, og en dreng kom ind. Han var på alder med Mejse, og han var lang og ranglet og havde lyst strithår.

Han stirrede med åben mund på den fremmede pige, der stod ganske roligt lige foran en kæmpe stor bjørn.

”Hvor er du modig!” udbrød han.

”Kan du ikke hjælpe mig?” bad Mejse.

”Hjælpe?” gentog han forundret. ”Med hvad? Hvem er du? Og hvorfor i alverden er den bjørn her? Hvordan tør du dog stå lige ved siden af den? Og hvad laver du for resten i vores smedje midt om natten? Jeg syntes nok, jeg hørte en stemme.”

Mejse sukkede utålmodigt.

”Du spørger alt for meget. Jeg skal bare have den her ring af. Men den dumme tang driller mig.”

”Du holder også helt forkert på den,” sagde drengen. ”Nu skal jeg.”

Han gik forsigtigt nærmere, mens han skævede nervøst til bjørnen. Mejse rakte ham tangen.

”Du skal ikke være bange. Bjørnen gør dig ikke noget. Tror jeg nok.”

Det gjorde ikke ligefrem drengen mindre nervøs. Men han ville ikke stå tilbage for en pige. Han løftede tangen og klemte til, så jernringen blev bidt over med et skarpt knæk. Nu kunne Mejse forsigtigt trække den åbne ring fri af bjørnens næsebor.

Og så skete der noget mærkeligt. Bjørnen åbnede munden.

”I skal have tak,” sagde den. ”Det var en lettelse.”

Stemmen var grov og dyb, men det var tydeligt, at bjørnen havde sagt noget.

De to børn var ved at tabe både næse og mund af forbløffelse.

”Kan ... kan du tale?” stammede drengen.

”Hvorfor i alverden har du ikke sagt noget før?” spurgte Mejse.

”Ringene er forhekset,” sagde bjørnen. ”Så længe jeg havde den på, var jeg et umælende dyr. Nu har jeg i det mindste fået talens brug igen. Selv om jeg stadig er fanget i denne bjørneham.”

”Er du da ikke en bjørn?” spurgte Mejse. ”Hvad er du så?”

”Jeg er kong Valbjørn, landets rette hersker.”

”Men kongen er da død, ikke?” sagde drengen. ”Det fik vi at vide sidste år. Nu har vi en dronning, der hedder Malvólia.”

Valbjørn knurrede vredt.

”Kald hende ikke dronning! Hun er en bedrager og en led trolkvinde. Men hvem er I to, som jeg kan takke for min befrielse?”

”Jeg hedder Ravn,” sagde drengen.

”Og jeg hedder Mejse. Men hvordan gik det til, at du blev forvandlet til en bjørn?”

”Det skal jeg fortælle jer,” sagde kong Valbjørn. ”På mit slot i hovedstaden er der et bibliotek fuldt af gamle, sjældne bøger. Det

er det største bibliotek i hele Vallónien. Nogle af dem er skrevet på et sprog, som ingen kan læse. En dag kom en fremmed kvinde til slottet. Hun hed Malvólia, og hun fortalte, at hun havde studeret glemte sprog. Hun ville gerne undersøge de gamle bøger, og det gav jeg hende lov til. Jeg drømte ikke om, at hun havde ondt i sinde.

Malvólia gik i gang med det samme. Og hun var flittig. Tit sad hun i biblioteket til langt ud på natten.

En dag bad hun mig komme alene derind. Hun viste mig en ældgammel bog og fortalte mig, at den var fuld af hemmeligheder, som kun hun var i stand til at forstå. Bogen havde vist hende, hvordan hun kunne fremstille en stav med stor trolddomskraft.

I det samme trak hun en blodrød stav frem. Hun slog mig i ansigtet med den og sagde, at det passede fint at forvandle mig til en bjørn, når jeg nu havde et bjørnenavn.

I næste øjeblik var jeg blevet til et dyr. Jeg rejste mig på bagbenene for at kaste mig over Malvólia. Men det havde hun forudset.

Fire stærke mænd stod i skjul bag en reol. Nu løb de frem, kastede et stort net over mig og væltede mig om på gulvet.

Og Malvólia var ikke færdig med mig. Hun ville også være sikker på, at jeg ikke kunne fortælle nogen, hvem jeg var. Så hun satte den forheksede ring fast i min snude. Nu kunne jeg kun knurre og brumme, ikke sige et eneste ord.

Mine vrede brøl fik hende kun til at slå en høj latter op. Så fortalte hun mig med stor fryd, hvad hun havde planlagt – at jeg skulle sælges som dansebjørn, så jeg kunne optræde for mit folk, som jeg så gerne ville gøre noget for – at hun ville overtage min magt og min krone, og at der ikke var noget som helst, jeg kunne gøre ved det, andet end at græmme mig resten af livet i min bjørneham.

Mændene slæbte mig ned i byen og solgte mig til en gøgler. Han havde ingen anelse om, hvem jeg var. Og lige siden er jeg blevet

trukket rundt fra sted til sted. Det var forfærdeligt. Men jeg kunne intet gøre. Jeg tænkte tit på at overfalde gøgleren og flygte. Men hvad skulle det hjælpe? Jeg kunne ikke selv slippe af med lænken og den forheksede ring. Og jeg ville stadig være et umælende rovdyr, som alle ville frygte.”

De to børn havde lyttet spændt til det, Valbjørn fortalte. Nu spurgte Mejse: ”Kan du så ikke blive dig selv igen?”

Valbjørn udstødte et dybt suk.

”Det håber jeg. Men jeg ved ikke hvordan.”

I det samme lød der høje stemmer et sted ude fra gaden. Ravn løb hen til døren og kiggede ud.

”Der sker et eller andet henne ved kroen. Jeg smutter hen og ser, hvad det er. Bliv her imens.”

Ravn løb hen ad den mørke gade til kroen. Døren stod åben, og krostuen var fuld af mennesker. Gøglerne var der også.

Ravn blev stående lige uden for døren og lyttede.

”Den bjørn er en manddræber,” sagde gøgleren. ”Jeg har tit set de hadefulde blikke, den sendte mig.”

”Vi er i livsfare!” sagde en mand ophidset. ”Det vilddyr skulle aldrig have haft lov til at komme ind i byen.”

”Nu ligger den uden tvivl på lur et sted,” jamrede en kvinde. ”Den venter bare på at sønderrive os.”

”Vi må holde sammen nu i farens stund,” sagde byens borgmester, der også var kommet til. ”Vi kan ikke have en vild og blodtørstig bjørn til at gå rundt her i Vallensted. I må alle sammen bevæbne jer – med køller, økser, slagterknive – alt, hvad I kan finde. Bagefter gennemsøger vi byen hus for hus. Vi må redde vores kvinder og børn fra dræberbjørnen.”

Ravn havde hørt nok. Han løb tilbage til smedjen i en fart.

”De vil slå dig ihjel!” gispede han til Valbjørn.

Valbjørn rejste sig med det samme.

”Så må jeg væk.”

”Jeg tager med dig,” sagde Mejse.

”Og jeg skal nok vise vej,” sagde Ravn. ”Jeg kender en smutvej ud af byen.”

Valbjørn og Mejse fulgte efter Ravn. Han førte dem ud på gaden og rundt om hjørnet ind i en snæver gyde mellem husene.

Ravn kastede et hurtigt blik tilbage hen ad gaden.

”De så os ikke. Kom, vi går den her vej. Så er vi snart ude af byen.”

Her stod husene så tæt, at månelystet ikke nåede ned mellem dem. Ingen så de tre, der hastede gennem den mørke gyde.

Mejse stoppede op. ”Men behøver vi at flygte?” hviskede hun. ”Kan du ikke bare fortælle dem, at du er deres konge?”

Valbjørn rystede på hovedet.

”Jeg er bange for, at det ikke nytter noget. De er overbevist om, at jeg er et farligt vilddyr. Og hvis jeg begynder at tale, vil de bare tro, jeg er en troldbjørn. De slår mig ihjel, længe inden jeg får en chance for at overbevise dem.”

”Men jeg tror da på dig,” sagde Mejse.

”Du har et godt hjerte,” sagde Valbjørn. ”Det har I begge to. Men det er der desværre mange, der ikke har her i denne verden.”

